

Недоторканість права власності у перспективі податкової реформи

Конституція України у Розділі II «Права, свободи та обов'язки людини і громадянина» у ст. 41 гарантує непорушне право приватної власності, встановлюючи, що ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності. При цьому, конфіскація майна може бути застосована виключно за рішенням суду. Така демократична конструкція використовується діючим (податковим законодавством, а саме Законом № 2181 «Про порядок погашення платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами» ст. 11. - активи платника податку можуть бути примусово стягненні в рахунок (Гашення його податкового боргу виключно за рішенням суду.

Однак, проектом Податкового кодексу України¹, що являє собою формування податкової системи та у теперішній час є предметом розгляду Верховної Ради України, и. 1.57.138 ст. 14 Розділу I «Загальні положення» Вбачається поняття органу стягнення як державного органу, уповноваженої о здійснювати заходи щодо забезпечення погашення податкового боргу. іі 1.150 іі 41 Розділу II «Адміністрування податків, зборів (обов'язкових платежів)» Означає, що органами стягнення є виключно органи державної податкової служби, а також державні виконавці. Аналіз статей, що регулюють Адміністрування податкових платежів, проекту Податкового Кодексу дозволяє стверджувати, що за рішенням органу стягнення може бути здійснено продаж будь-яких активів платника. Пункт 1.122 ст. 95 визначає, що орган державної Маткової служби здійснює за платника податків і на користь держави заходи погашення податкового боргу такого платника податків шляхом стягнення коштів, які перебувають у його власності, а у разі їх недостатності - шляхом продажу майна такого платника податків, яке перебуває у податковій

¹Кандидат юридичних наук, доцент кафедри фінансового права Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого.

Заставі. І тільки стягнення коштів з рахунків платника податків у банках, обслуговуючих такого платника податків, здійснюється за рішенням суду у розмірі суми податкового боргу або його частини. При цьому вже у наступних статтях зазначається, що продаж майна платника податків здійснюється на підставі дозволу, що видається на подану органами державної податкової служби заяву про надання права за своїм рішенням, скріпленим гербовою печаткою, здійснити продаж майна платника податків, що має податковий борг.

Тобто та рішенням саме органів державної податкової служби порушене гарантовано Конституцією України непорушне право приватної власності.

Наступним прикладом порушення непорушного права власності, є аналіз п.п. 1.47-1.53. ст. 85 відповідно до яких стає реальністю право органів податкової служби на вилучення оригіналів документів у ході проведення контролюючого заходу. При цьому, платник податків тільки має право на залишення копій вилучених оригіналів, тобто безумовної конструкції на обов'язковість залишення копій таких документів проект не містить. Думається, відсутність таких документів, або їх копій, у наступному, може стати перешкодою щодо реалізації права платника податків на оскарженні рішень або дій органів державної податкової служби, стосовно фактів порушень, засвідчених такими документами. На нашу думку, документ фінансово-господарської діяльності суб'єкта господарських правовідносин є його приватною власністю, тому їх недоторканість теж повинна захищатися нормами Конституції України.

Заслуговує на увагу також наступне застереження, законодавець, ніби то розраховуючи на необізнаність великої кількості платників податків встановлює подібну конструкцію порушення права приватної власності. Підтверджуючи аксіому, що не знання закону не звільняє від відповідальності та можливості порушення конституційних прав. Таким чином, знання Конституції України, дозволяє не використовувати вище описані процедури, тому, що вони суперечать положенням Основного Закону України - Конституції України. Однак автоматичне використання цієї норми неможливо. Платник податків повинен все одно, у такому випадку, звернутися до суду за захистом порушених законом або діями органів державної податкової служби, що діють у межах вищевказаного закону, своїх прав власності.

Таким чином, підсумовуючи вищевикладене, для захисту гарантованого Конституцією України права власності, платник податків, який має податковий борг та може бути примусово позбавлений права власності, шляхом продажу активів у рахунок сплати суми податкового боргу, повинен негайно звертатися до суду, сплативши при ньому судовий збір, з приводу призупинення проведення антиконституційних процедур щодо примусового стягнення сум податкового боргу з будь-якого майна платника податків. У протилежному випадку, орган державної податкової служби, визначений як контролюючий, по суті, автоматично використовує, права органу правосуддя щодо примусового позбавлення права приватної власності.

Таким чином, підсумовуючи вищевикладене, для захисту гарантованого Конституцією України права власності, платник податків, який має податковий борг та може бути примусово позбавлений права власності, шляхом продажу

активів у рахунок сплати суми податкового боргу, повинен негайно звертатися до суду, сплативши при цьому судовий збір, з приводу призупинення проведення анти конституційних процедур щодо примусового стягнення сум податкового боргу з будь-якого майна платника податків. У протилежному випадку, орган державної податкової служби, визначений як контролюючий, по суті, автоматично використовує права органу правосуддя щодо примусового позбавлення права приватної власності.